

Poznámky k fotografii č. 2

Snímek byl oficiálně vydán jako pohlednice. Na její zadní straně se nachází následující popis:

- 1) Ein Schützengraben in Wolhynien (Volyň)
- 2) Originalphoto: F. J. Mařík, Smichow, 1916

Volyň je označení pro historickou oblast, která je dnes součástí severozápadní Ukrajiny. Leží mezi řekami Pripjat' a Bug. Volyň je jedním z prvních území, na kterém se usadily Slované.

Název „Schützengraben“ (střelecký zákop) není v tomto případě příliš přesný. Na snímku je zachycen spíše spojovací, než střelecký zákop. Na pohlednici je zachyceno poměrně velké množství zajímavých detailů:

- 1) Hned na první pohled zaujme, jakým způsobem je upraveno dno zákopu. Je totiž pravděpodobně vydlážděné. S podobným řešením jsem se doposud nesetkal (detail viz. obr. 2/1)

Obr. 2/1: Zajímavá úprava dna zákopu (dlážděním)

- 2) V pravé části snímku je zřetelná jakási zemní pevnůstka (obr. 2/2), jejíž čelní stěna zároveň tvoří zadní stěnu zákopu. Dle fotografie není snadné určit, zda sloužila k palbě do předpolí, nebo k obraně vnitřku zákopu, v případě, že by se do něj nepříteli podařilo proniknout. Že se jedná o pevnůstku, usuzuji dle toho, že v její čelní stěně se nachází řada střílen (asi čtyř) nebo pozorovacích štěrbin vybedněných prkny (obr. 2/3). Rovněž výška, ve které jsou střílny umístěny, vzhledem k výšce postavy vojáka stojícího za předprsní „pevnůstkou“ této domněnce nahrává. Střílny jsou umístěny v takové výšce, že by z nich dle mého názoru bylo možné vést palbu přes násep zákopu. Podobná palebná stanoviště budovaly v počátečních fázích války také britové na západní frontě. Přední, mírně zakřivená, stěna pevnůstky je pečlivě obložena proutím. Pevnůstka je přístupná krátkým úsekem zákopu, jehož část je na fotografii zachycena. Odbočka se nachází zhruba v místě, kde prochází první voják (s koštětem).

Obr. 2/2: Detail pevnůstky

Obr. 2/3: Detail střílen

3) V pozadí se nachází vchod do nějakého úkrytu (Obr. 2/4).

Obr. 2/4: Vchod do úkrytu

4) Od úkrytu, kolem pevnůstky, dále „dozadu“ je nataženo telefonní vedení (pravděpodobně). V jednom místě je vedení podepřeno „stožárem“ (Obr. 2/5). Vzhledem k tomu, že telefonní vedení začíná někde na úrovni úkrytu, domnívám se, že v něm mohl být umístěn polní telefon.

Obr. 2/5: Detail „stožáru“

5) V zadní stěně zákopu, je vyhlouben nějaká drážka. Domnívám se, že mohla sloužit k uložení telefonního vedení (obr. 2/6).

Obr. 2/6: Detail drážky v zadní stěně zákopu

- 6) Čelní stěny zákopů jsou obloženy proutím. Proutí je pravidelně propleteno mezi jednotlivými sloupky. Obložení je navíc, ve své vrchní části, zajištěno pomocí drátu a dřevěné kulatiny (obr. 2/7). Drát je obtočen kolem kulatiny a natažen do předpolí (zasypán zemí), kde by měl být upevněn pomocí kolíku. Otáčením kulatiny se drát začne kroutit do spirály, zkracovat a tím pádem dojde k přitlačení obložení ke stěně zákopu. Stěna zákopu na výřezu č. 2/7 je navíc ve své vrchní části obložena na sucho kladeným kamením.

Obr. 2/7: Upevňovací prvek